

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do zmage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN UR ADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKÉ ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

STEV. (No.) 105

CHICAGO, ILL., PETEK, 2. JUNIJA — FRIDAY, JUNE 2, 1933

LETNIK (VOL.) XLII

The Oldest
and Most
Popular
Slovene
Newspaper
in United
States of
America

Najstarejši
in najbolj
priljubljen
slovenski
list v
Združenih
Državah
Ameriških.

Borba za industrijski predlog - Zanimanje za razstavo

PRISTAŠI KAPITALISTOV V SENATU PRIČELI BORBO PROTI SPREJEMU NAČRTA ZA PREUREDBO RAZMER V INDUSTRIJI. — ISTOČASNO PA SE BORI TUDI ORGANIZIRANO DELAVSTVO ZA ODOBRITEV NAČRTA.

Washington, D. C. — Gigantska borba se pričakuje, da se bo bila, predno bo sprejet Rooseveltov načrt za preobnovo ameriške industrije, ki vključuje tudi pravično ureditev delovnega časa in plač. Zdi se, da bo to nekakšna končna borba med dozdam vladajočim razredom delodajalcev in delavstva. Načrt je bil sicer pretekli teden že sprejet v poslanski zbornici z ogromno večino glasov in pričakovalo se je, da bo z dokajšnjo lahkoto šel tudi skozi senat, toda nenadoma se je pokazalo drugače. Kakor se zdi, se bo debata o njem tako zavlekla, da se najbrž ne bo izpolnila želja predsednika Roosevelta, da bi se mogel kongres razpustiti 10. junija, predno bi se pričela mednarodna ekonomska konferenca v Londonu.

Ko je bil industrijski zakonski načrt predložen kongresu, je sicer vzbudil precej viharja med velikimi industrijalci; kapitalistično časopisje ga je ožigosalo, da je povsem komunističen. Kljub temu pa so se industrijski magnati podali, ker so se bali, da bi njim nasprotna struja še bolj ne pritiskala in bi skušala spravi ti skozi kongres načrt, ki ga je sestavila delavska tajnica, Perkins, in ki je bil še bolj "radikalen". Med tem pa so industrijalci z vsemi kripilji nadaljevali, da bi izpodbili tla Rooseveltovemu načrtu, katerega so sprva od razmer prisljeni odobrili. Njih sila in pritisk se zdaj čuti v senatski zbornici, ko je načrt prišel tja v razpravo.

Podobnega trika, kakoršnega se je posluževal Hoover pri svoji kampanji preteklo leto, namreč groznje, da bo šlo vse "k vragu", ako ne bo on izvoljen in da bo šlo v nič vse izboljšanje, ki da se je baje tedaj kazalo, se poslužujejo zdaj tudi kapitalisti. Pravijo, da so se razmere v zadnjih tednih obrnile toliko na bolje in da kaže, da se bo to v naprej še nadaljevalo, da sploh ni potreben noben zakon, ki bi kaj brskal po sedaj obstoječih razmerah v industriji. Nasprotno, grozijo, obstoji velika nevarnost, da bo izboljšanje škodovalo, ako bi se zdaj za čele uvajali Rooseveltove novotarije. Magnati so si pridobili veliko pristašev v senatu in tako obstoji nevarnost, da se utegne tamkaj predlog zavreči, ali pa vsaj temeljito predrugačiti.

Upanje, da bo načrt prodril, pa daje odločno delovanje organiziranega delavstva, ki je enako napelo vse sile, da skupno s predsednikom Rooseveltom doseže, da predlog končno vendarle prodre. Bo to torej v resnici gigantska borba med dvema silama, od katerih hoče prva ohraniti stare tlačanske razmere, druga pa se bori za novi pravični red.

ZANIMIVOSTI NA RAZSTAVI

Pol milijona oseb posetilo do zdaj svetovno razstavo. — Mehanični robot ima predavanje.

Chicago, Ill. — Ogromne trume ljudstva so do zdaj že posejle svetovno razstavo, ki se je otvorila tukaj preteklo soboto. Skupno število posetnikov dosega že okrog pol milijona. Samo v torek, na praznik Spominskega dne, je obiskalo razstavo nad 130.000 oseb. To je upravo razstave naravnost presenetilo, kajti pričakovala je le okrog 80.000 obiskovalcev. Pri vseh vhodih v razstavne prostore je instaliran mehanični števec, ki vsakogar, ki vstopi, avtomatično registrira.

Zanimivosti, ki jih vidijo posetniki na razstavi, so tako mnogobrojne, da bi se o njih napisali lahko kupi debelih knjig. Tako na pr. v dvorani znanosti (Hall of Science) vzbujajo višek zanimanja mehanični mož, "robot", ki so ga izdelali nemški znanstveniki, ki ima predavanje občinstvu, in sicer o delovanju človeškega telesa. Celo predavanje nazorno razloži sam na sebi. Tako vloži v usta grizljaj hrane in nato sam opozori poslušalce, naj opazujejo, kaj se bo s tem grizljajem zgodilo. V tem trenutku se notranjščina robota razsvetli, da se lahko jasno razločijo vsi notranji organi, srce, pljuča, jetra, želodec, vse v delovanju. Vidi se, kako tisti grizljaj potuje dol po požiralniku v želodec in kaj ta nato napravi z njim. Celo za tiste, ki natančno poznajo delovanje človeškega telesa, je to nad vse zanimivo, kaj šele za tiste, ki o tem morbiti niti pojma še nimajo.

BANDITI PRIŠLI V ROKE PRAVICE

South Bend, Ind. — V tukajšnji okrajni ječi sedi šest banditov, ki so bili ujeti po drznem ropu, katerega so izvršili pretekli ponedeljek na neko banko v Culver, Ind., in dobili pri tem plena \$16.000. Eden jetnikov je znani chicški zločinec D. McGeoghegan, ki ima na vesti že umore in več ropov, ki pa se mu je še vedno posrečilo, dasi je bil ujet, da se je pri obravnavah izmuznil. Svoje pravo ime zdaj taji in se izdaja za nekega Joe Davisa iz Floride; spoznala pa ga je chicška policija po slikah. Tolpa je bila ujeta, ko je več sto okoliških prebivalcev napravilo lov za njo pod vodstvom šerifa in so bandite obkolili. Le s težavo se je zadržalo nekaj razjarjenih zasledovalcev, da niso zločincev na mestu pobili.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA:

PRIHOD PAPEŠKEGA POSLANIKA

Na levi na sliki se vidi Most. Rev. Amleto G. Cocognani, katerega je imenoval Vatikan novim apostolskim delegatom za Zed. države. Slika je bila vzeta, ko je delegata sprejel kardinal Hayes v New Yorku v svojem stanovanju kmalu po njegovem prihodu v Ameriko.

MALA ANTANTA IN PAKT

Pristala na pakt štirih evropskih velesil.

Praga, Čehoslovaška. — Dočim je Mala antanta, zveza nasledstvenih držav, Jugoslavije, Čehoslovaške in Rumunije, najostreje protestirala proti mirovnemu načrtu, ki ga je svoječasno izdelal Mussolini in predložil angleškemu min. predsedniku MacDonaldu, ko je bil ta na obisku v Rimu, je zdaj svoje stališče izpremenila. Prvotni načrt je namreč zahteval radikalno izpremembo sedanjih mej, med tem, ko je iz revidiranega načrta izpuščeno. Tako so zastopniki Male antante, zbrani v tem mestu, v torek odobrili novi načrt za pakt med štirimi evropskimi velesilami.

ROPARSKI NAPAD NA AVTOBUS

Chicago, Ill. — 25letni voznik avtobusa A. E. Demmer, 1007 No. Central Ave., je bil pretekli torek zvečer nevarno ranjen, ko se je ustavljal dvema banditoma, ki sta ga skušala oropati. Zlikovca sta stopila na bus kot potnika. Po par blokih vožnje pa sta pristopila k vozniku in zahtevala od njega denar. Demmer je skušal enega od njih udariti z nekim predmetom, ki ga je dobil pod roko, a v tistem trenutku je drugi bandit sprožil iz zadel voznika v trebuh, na kar sta oba skočila iz busa. Voznik je imel še toliko moči, da je bus ustavil, na kar se je zgrudil. V busu se je ob času napada vozila ena sama potnica, namreč neka 19letna dekle.

DIVJI POBEG KAZNJENCEV

Enajst kaznjencev ukradlo ravnatelja ječe in ušlo.

Lansing, Kans. — Na skrajno drzni način je pretekli torek ponoči ušlo iz tukajšnje državne kaznilnice enajst jetnikov, za katerimi točasno vodijo lov oblasti treh držav. Jetniki pa ne samo, da so usli, marveč so istočasno ugrabili in odvedli s seboj ravnatelja kaznilnice in dva čuvaja. Ta čin je izvršila ena skupina, obstoječa iz šestih mož. Druga skupina pet mož je pa med begom pograbila in odpeljala s seboj tri ženske. Namen te ugrabitve je bil, da bi bili osebe pa so bile nepoškodovane izpuščene, dočim so se drzni zločinci poskrili.

GANDHI V NEVARNEM STANJU

Poona, Indija. — Po svojem tritedenskem popolnem postu, ki ga je prekinil pretekli ponedeljek, je stanje mahatme Gandhija skrajno resno in izjavljajo zdravniki, da mora imeti popolni telesni in duševni počitek. Gandhi pa je dosegel uspehe s svojim postom. Javlja se namreč, da je slavni Siva tempelj zdaj dostopen za najnižjo kasto indijskega ljudstva, za takozvane "nedotakljive". Kakor že ime same pove, je bila ta kasta tako zaničevana, da je bilo smatrano za nekak greh, ako bi se kdo iz višjih slojev samo dotaknil teh revežev. Člj Gandhijeva posta je bil, da pribori pravice za te izvržence.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA":

KRIŽEM SVETA

Reno, Nevada. — Kakor kažejo končni rezultati volitev delegatov v državno konvencijo za ratificiranje preklica prohibicije, je bil izvoljen med več kot 600 delegati samo eden tak, ki bo glasoval, da prohibicija še nadalje ostane v veljavi.

Rim, Italija. — Mussolini je iz fašistične stranke za nedoločeno dobo izključil svojega bivšega glavnega svetovvalca, barona A. Sardija, in sicer v zvezi s poneverbo, ki se je pripetila v državni ustanovi za kontrolo nad filmskimi slikami.

New York, N. Y. — Med policijo in skupino socialistov se je na Spominski dan vnel ob narodnih proslavah na Mitchell Square borba, v kateri je bilo več oseb ranjenih. Socialisti so po izjavi policistov žalili ameriško zastavo.

Pariz, Francija. — Neka družba, ki izdeluje vojni material, objavlja svoje letno poročilo za 1932, iz katerega je razvidno, da je njena trgovina krasno uspevala, dočim so druge vrste industrije propadale.

ŽENSKA TOŽI SENATORJA

New Orleans, La. — Proti zveznemu senatorju H.P. Longu je Mrs. Anna E. Pleasant, žena bivšega guvernerja, vložila tožbo zaradi žalitve in zahteva odškodnine \$250.000. Ženska navaja, da jo je senator lanskega leta nekoč, ko je bila v uradu nadzornice javnih računov, surovo razžalil, ko jo je nazval "pijano, preklinjajočo žensko" in jo dal vreči iz državnega vladnega poslopja. Senator trdi, da obtožbe ženske niso drugega kakor same izmišljotine.

PREKLIC MOŽEN ŠE TEKOM TEGA LETA

Washington, D. C. — Predsednik neke protiprohibicijske zveze je izrazil mnenje, da utegne biti še tekom letošnjega leta ratificiran preklíc 18. amandmanta od zadostnega števila držav. Do zdaj je že osem držav glasovalo za preklíc, 23 drugih ima svoje konvencije že določene za to leto, 6 nadaljnjih držav bo, kakor se za trdno pričakuje, še določilo svoje volitve za letos. To je skupaj 37 držav; možno je pa, da bodo še tri nadaljnje tudi letos glasovale. Za preklíc je potrebnih 36 držav.

NESREČNI KONEC LETALCA

Boston, Mass. — Kljub mnogim smrtnim nevarnostim, v katerih se je nahajal tekom svetovne vojne, je J. O. Beebe srečno izšel iz vseh grozot. Zadel pa ga je zdaj konec, kjer ga je najmanj pričakoval, Z aeroplanom, s katerim se je prvokrat sam dvignil v zrak, je padel 400 čevljev globoko na zemljo, kjer je obležal mrtev. Več tisoč oseb, med njimi tudi dva otroka ponesrečenega letalca, je bilo pričča tragediji.

Iz Jugoslavije.

VELIKA LOVSKA NESREČA NA GORENJSKEM — NAMESTO DIVJEGA PETELINA JE OBLEŽAL LOVEC. — TRBOVELJSKA MLA DINA NA ČEHOSLOVAŠKEM. — SMRTNA KOSA. — DRUGE VESTI IN NOVICE.

Na divjega petelina so šli

Križe pri Tržiču. — Strašna nesreča se je zgodila 10. maja zgodaj zjutraj, še predno se je napravil dan, v Krški gori. Ponoči so se odpravili na divjega petelina v Križno goro Ignac Kuhar, mesar in posestnik, Al. Jelar iz Zadrage, Ant. Jazbec, trgovec iz Zg. Dupljah. Ko so lovci prišli v goro, so se razpostavili vsak na svoje udobno skrivališče in tako čakali divjega petelina. — Skoro ob istem času se je podal v goro tudi lovski čuvaj, posestnik F. Zaplotnik iz Gojzda. Šel je nekoliko nad njimi in niti slutiti ni, da bi bil kdo že tam, zlasti ker ni bilo slišati nobenega glasu. Ustavil se je nekoliko nad njimi in poslušal, da bi kje zaslišal šum divjega petelina. Kar zagleda v bližnjem grmovju, da se neka stvar premika. Ker je imel v mislih le divjega petelina, so misli tako živo delovale, da je bil skoro prepričan, da je to divji petelin. Vendar le še opazuje, in ko je bil popolnoma prepričan, da je res divji petelin, je sprožil. Sedaj se mu je v njegovo največjo grozo oglasil iz grma človek, a bilo je že prepozno. Andrej Kuhar, ki si je šele pred letom dni postavil svojo lastno hišico poleg kolodvora v Dupljah, je obležal mrtev na tleh. Strel ga je slučajno zadel naravnost v senca. Ubogi Zaplotnik je prav po naključju in popolnoma nehote ustrelil človeka in celo svojega najboljšega prijatelja.

Sneg v maju

Iz Maribora poročajo z dne 12. maja, da je po višinah zapadel sneg, ki je pobelil vrhove. Vendar pa snežena odeja ni zdržala, ker že po nekaj urah je sneg izginil in tako rešil kmete velikih skrbi, ker so se bali, da bo sneg obstal preko noči, kar bi vsekakor bila velika škoda, zlasti če bi se vreme zjasnilo in bi pritisnila slana.

Otroci so zažgali

Dne 9. maja je izbruhnil na skednju posestnika Jož. Preveca iz Viševka pri Ložu požar, ki so ga baje povzročili otroci. Skedenj je popolnoma zgorel do tal in s poslopjem vred je uničeno tudi vse gospodarsko orodje, mlatilnica, slamoreznica, nekaj plugov, dve brani in še več kmetijskih in gospodarskih strojev ter par tisoč kilogramov sena in slame. Škoda je velika.

Vlom v župnišče

Neznani storilci so pred kratkim vlomili v župnišče pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji. Odnegli so kar jim je prišlo v roke. Denarja so dobili bolj malo, vendar so odnesli vrednosti do pet tisočakov.

Z Gorenjskega

V Kamniški Bistrici se je pred nedavnim ponesrečila 20 letna služkinja Marjeta Osolnik. Neki fant jo je tako kruto pretepel, da ni mogla več okrevati. Živčno bolno so prepeljali v ljubljansko bolnico.

Spor radi testenin

V Sloveniji, zlasti v Ljubljani so nedavno imeli oster spor med izdelovalci testenin in higijskim zavodom, ki določa, da mora vsak kilogram testenin vsebovati tri jajca, pa so pri preiskavi pronašli, da vsebuje kvečjemu po eno jajce. Da so bile testenine rumene, so jih barvali z anilinsko barvo. Oblasti so že odredile, da morajo tovarne vse dosedanje zaloge uničiti radi škodljivosti anilinske barve, katero vsebujejo testenine. — Pozneje se je izkazalo, da anilini ni strupen in ni zdravju škodljiv ter je ostalo vse pri starem.

Nezgoda

V mariborski bolnici so pred kratkim operirali posestnika Jožefa Zamudo od Sv. Marka pri Ptujju, ki je v spanju pogoltnil umetno zobovje, a mu je obtičalo v goltancu.

Smrtna kosa

V Št. Pavlu pri Preboldu je umrl Anton Kač, tamošnji posestnik, ki je bil svojčas v A-

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

The first and the oldest Slovene newspaper in America.

Ustanovljen leta 1891.

Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

EDINOST PUBLISHING CO.

EDINOST PUBLISHING CO.

1849 W. Cermak Rd., Chicago

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Subscription rates table for various durations and locations.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred nedeljo...

POZOR! - Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kedaj imate list plačan.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Sv. Oče o današnji stiski

Te dni se je sestel tajni konsistorij kardinalov vsega sveta. Na ta cerkveni parlament je imel papež važen nagovor...

Uvodoma je sv. oče naglasil, da je treba šteti poglobitev verskega življenja po katoliški akciji med najvažnejše pojave verskega in moralnega življenja.

Prenehala tudi ni gospodarska kriza, od katere trpe najbolj revni sloji, otroci, bolniki, starci, predvsem pa milijoni in milijoni delavcev...

Katoliška cerkev uči te nauke nespremenjeno in veli jih izvajati, zato jo napadajo sovražniki reda in civilnega občestva.

Med Anglijo in Rusijo

Proces, ki se je v Rusiji izvršil proti angleškim inženjerjem in nekaterim ruskim udeležencem zaradi sabotaže in vohanstva, je Angleže silno razburil.

Angleži so takoj po procesu razglasili bojkot ruskega blaga do 80 odstotkov. V odgovor je pa tudi Rusija poslala službeno obvestilo...

Pripomniti je treba, da je večina paroplovne službe v ruskih vodah sedaj v angleških rokah, kar pomeni težak udarec za angleško trgovino.

Angleški uvoz je znašal lani v Rusijo okoli 900 milijonov dolarjev, kar je tudi za angleški kapitalizem občutna izguba.

Angleški gospodarski krogi so presenečeni ter žele, da vlada ukrene potrebno, da Rusija prepovede prekljice.

Sovjetska vlada je sicer izjavila, da ta nje ukrep ostane v veljavi, dokler Anglija ne prekljice svoj bojkot nad ruskim blagom.

Angleški kapitalizem je v veliki nevarnosti tudi zaradi nameravane devaluacije dolarja; izgubil je trg v Rusiji na eni strani, na drugi strani pa ne bo več konkurenčen z Zed. državami.

KAJ JE NOVEGA V FOREST CITY

Rojaki po naselbinah bodo gotovo mislili, da je depresija pokončala vse Slovence v Forest Cityju, pa nas ni, čeravno pritiska na nas z vso silo.

Tukaj je vedno kaj posebnega. Zhenijo in može se kljub vsej depresiji, ker vedno se dobe korajšni fantje in dekleta, da skočijo v zakonski jarem.

Tukajšnje rojake pa prosim, naj se še kateri kaj ogiasi v tem listu in naj napiše kaj nove, saj jih je veliko vsakovrstnih.

Nikar pa dragi rojaki ne mislite, da je pri nas samo veselje doma. Tudi žalostnih novic imamo dovolj, pa bi bilo preobširno vse poročati.

Nikar pa dragi rojaki ne mislite, da je pri nas samo veselje doma. Tudi žalostnih novic imamo dovolj, pa bi bilo preobširno vse poročati.

sv. Jožefa KSKJ, članica Materinega društva in članica Sl. Ženske Zveze.

Vsa tri društva so jo v velikem številu spremljala na zadnji poti na pokopališče sv. Jožefa.

Tukajšnje rojake pa prosim, naj se še kateri kaj ogiasi v tem listu in naj napiše kaj nove, saj jih je veliko vsakovrstnih.

Dolgoletna naročnica.

VSI NA VOLITVE

Dne 5. junija, v ponedeljek, bodo v okrožjih države Illinois volitve za okrožne sodnike (Circuit Judges).

Te volitve so velevažnega pomena za vsakogar. Iz tega razloga je neobhodno potrebno, da vsakdo izvrši svojo državljansko dolžnost.

Demokratska stranka si je za Joliet - Kankakee okrožje postavila svoje tri kandidate za sodnike. Njeni kandidati so vsi trije vredni vsega priporočila.

membe v tem oziru. Stari ljudje pravijo, da odkar pomnijo, so bili okrožni sodniki tega okrožja vedno po večini republikanci.

Mnogo ljudi je še, ki niso državljeni, čemur je največ krivo to, ker so bili sodniki zadnjih nekoliko let preveč strogi in so zahtevali od starih in sivolasih kandidatov za "veliki" papir, katerih deca so tu rojena in že dolgoletni volivci, da morajo iti v šolo.

Da izboljšamo vse zadeve, je potrebno iti vsakemu na volišče v ponedeljek, dne 5. junija, in voliti demokratske kandidate, ki bodo gotovo milejši.

Še nekaj. Isti dan, 5. junija, bomo glasovali tudi za delegata za konvencijo glede zloglasnega 18. zakona.

To velja za vse volivce (ke) v državi Illinois.

Veliki piknik in javni shod kakor tudi baseball igra bo v nedeljo, 4. junija, priredil naš klub v Rivals (Theilers) parku.

Publikacijski odbor.

TO IN ONO

ŽELEZNIČARJI ZA ŠESTURNI DELAVNIK

New York, N. Y. - Predsednik železničarskih unij, A. F. Whitney, je objavil, da bodo stopile žel. unije, ako drugače ne bo šlo, na ravnost pred predsednika s peticijo, da se zavzame za uvedbo šesturnega delavnika.

VLJUDNI IZSILJEVALCI

Kansas City, Mo. - Po izplačilu odkupnine \$30,000, katero je izvršil njen oče, se je 26letna Miss Mary McElroy 17 ur pozneje, ko je bila ugrabljena od neznanih bandi.

lov, varno vrnila domov. Kakor je deklica povedala, so bili ugrabitelji nad vse obzirni z njo in so ji preskrbeli, da je čas svojega jetništva preživela v popolni udobnosti.

ZLATE JAME V VISOKIH TURAH

Dr. Oton Kalab je predaval v Zvezi tirolskih inženjerjev v Inomostu o starih zlatih rudnikih v Visokih Turah, ki so nudili velika bogastva v 16. in 17. stoletju.

ANEKDOTA

Gospod Smrdokavra je neprijeten gost, zakaj nikoli ne ve za čas odhoda. Nekoč je sedel 4 ure. Končno mu pomoli gostitelj avtomobil na razpolago, da ne bi zamudil železniške zveze.

DRUGA ANEKDOTA

Ko je francoska družba za brezžično telegrafijo in telefonijo imela svoj letni občni zbor v dvorani Društva za raziskovanje francoskih kolonij, je predsednik v svojem govoru počastil spomin znanstvenika Brenliisa.

VSAKA VAS IMA SVOJEGA NAJSTAREJŠEGA PREBIVALCA

Vsaka vas ima svojega najstarejšega prebivalca, toda ta ni nikdar ženska. Katoličan brez katoliškega časopisa, je kakor vojak brez puške.

TISTI, KI RESNIČNO VE, MALO KEDAJ TO POVE.

Na lovu. - Šel je Miha z Gašperjem na lov na volkove. Kmalu sta našla volčjo sled.

"Imaš prav," je pritrtil Miha, "ti pojdeš po sledu naprej, da ugotoviš, kam je volk šel, jaz pa pojdem po sledi nazaj, da ugotovim, odkod je prišel."

Vzgoja.

"Kako je to, gospa doktorjeva, da vaš soprog zvečer nikoli ne hoši zdoma?"

"Čisto naravno, gospa svetnikova; ko je zadnjič nekoč prikolovratil zjutraj domov, sem vprašala: Ali si ti, Arthur?"

Težko izpolnjiva želja.

"No Lenčka, kaj pa bi si vi želeli za božič?"

Med dekleti.

Marica: Ti, Francka, Ludovik mi je včeraj rekel, da mi je dal svoje srce.

Oče in sin.

Dobri oče je pokaral sinčka, ki se je hotel iti kopat; Ali dobro si zapomni paglavca.

Nova obleka.

Žena: No, Drago, kako ti ugaja moja nova obleka, katero sem si kupila na obroke?

No torej.

Ana: Vedno sem mislila, da imaš nekaj premoženja. Kakor pa se je sedaj izkazalo, nimaš popolnoma nič.

Tudi to.

Gospa: Ne vem, kaj bi danes kuhala. Mož: Poglej vendar v kuharsko knjigo.

Zobe si brusijo.

Deklica je prišla z dežele v mesto služiti. Gospa jo je poslala poklicat gospoda h kosilu.

Na svetu je še vedno dovolj prostora za pridne in podjetne ljudi.

"TARZAN IN ZLATI LEV"

Ko so oparski divjaki opazovali z visokih sten na bližajočo se družbo, so se med seboj razgovarjali v nekem čudnem narečju...

Ko je slišala njih pogovor, je njihovo razburjenje razumela. Med pogovorom je ušla na uho, ko je eden izmed oparskih orjakov pripovedoval velikemu duhovniku Cadju...

Veliki duhovnik Cadju je zarohnel: "Ne bo prišel! Nikdar ne in ne sme! Skličite sto mož skupaj in ko pridejo pri vzhodu v notranjost jih pobijemo enega za drugim."

Ko je mala opica vse to čula, je postala nervozna. Smuknila je na visoko zidovje in tam opazila bližajočo se četo.

DENAR exchange rate table and advertisement for John Jerich.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)
VSTANOVLJENA 29. NOVEMBRA 1914.

Zedinjenih Državah Severne Amerike **Sedež: Joliet, Ill.**

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 815 N. Chicago St., Joliet, Ill.
1. podpredsednik: Philip Zivec, 507 Lime St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Katharine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Glavni tajnik: Frank J. Wedic, 501 Lime St., Joliet, Ill.
Blagajnik: John Petric, 1202 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Joseph Skur, 123 - 57th St., E. Pittsburgh, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1910 W. 22nd street, Chicago, Ill.
Jacob Strudel, 1199 N. Broadway St., Joliet, Ill.
Joseph L. Drasler Jr., 66 - 10th St., No. Chicago, Ill.

POROTNI ODBOR:

Anton Strudel, 3rd St., La Salle, Illinois.
Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharpburg Station, E. Pittsburgh, Pa.
Mary Kremesec, 2323 So. Winchester Ave., Chicago, Ill.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Do dne 1. januarja 1933 je D.S.D. izplačala svojim članom in članicam ter njihovim dedičem raznih podpor, poškodnin in posmrtnih ter bolniška podpora v znesku \$106,187.91.

Zavaruje se lahko za \$250.00, \$500.00 ali \$1000.00.

V mladinski oddelci se otroci sprejemajo od rojstva pa do 16. leta. Rojaki(inje). Pristopite k Družbi sv. Družine.

CENTRALIZACIJA SIGURNA PODPORA. - D. S. D. 100% SOLVENTNA.

Dopisi lokalnih društev

IZ URADA DR. SV. DRUŽINE ŠT. 6 D.S.D.

Waukegan, Ill.

Čenjeno članstvo! Na zadnji redni mesečni seji je bilo sklenjeno, da se vrše vse društvene seje v poletnem času na prvo soboto meseca in sicer zvečer ob 7. uri, namesto vsako prvo nedeljo, kakor so se vršile seje do sedaj. Seje po novem, od članstva potrjenem redu, se bodo vršile do meseca oktobra. Prosi se torej članstvo, da se udeležuje teh sej v kar mogoče velikem številu. Nadalje naznanjam članstvu, da seja, ki se vrši v soboto večer, dne 3. junija, je ob enem tudi polletna seja. Pridite torej na to sejo v obilnem številu. Seja se začne ob 7. uri zvečer. - Sobratski pozdrav. Joseph L. Drasler Jr., tajnik.

Our Young DSD

OUR D.S.D. SPORT BOYS Joliet, Ill.

The Holy Family Society team traveled to Highland Park last Saturday afternoon, and took the Royal Blue Stores in tow for a 9 to 2 count and their second qualifying win to the National division of the Joliet City League.

A five run rally in the second put the society ahead for a lead which they held up to the closing innings of play.

"Ed" Weeditz' superb pitching for six innings netted the Royal Blues nothing, when in the seventh he finally was touched for two runs and three hits.

Next Saturday, the society will hook-up with the Joliet Sanitary Dairy outfit for their final game in the City League preliminaries on Garnsey Park, at 3 o'clock.

Box Score:

Holy Family Society:			
AB	R	H	
M. Senffner, ss	5	1	3
B. Senffner, cf	5	2	2
Likovic, rf	5	1	1
Laken, 2b	5	1	3
Gnjidovec, lf	3	1	1
J. Senffner, 1b	5	0	1
Gregory, 3b	5	0	0
Subar, c	4	1	1
Weeditz, p	3	2	1
Totals	40	9	13

Royal Blue Stores:

AB	R	H	
Downey, lf	4	0	0
O. Golden, 1b	3	0	0
Scott, 2b	4	0	0
Conroy, 3b	3	1	1
R. Golden, p	4	0	1
Washer, ss	3	0	0
Johannson, cf	4	1	1
Evans, rf	4	0	1
McKean, c	3	0	0
Totals	32	2	4

Holy Family Society, 150 000 120-9
Royal Blue Stores, 000 000 200-2
Two base hits: Likovic, Laken, J. Senffner, Subar. Three base hit: M. Senffner. Home run: Laken. Bases on balls: Off Weeditz 3, R. Golden 1. Struck out: By Weeditz 7, R. Golden 5. Umpires: Spinski and Larson. Time of game: 1:57.

Directions: Take Troy Road to Dupage River and then follow the signs to the ball diamond.

Publicity Man.

D.S.D. SPORT NEWS Joliet, Ill.

Last Sunday, at Garnsey Park, the fast Timm Motor aggregation came from behind and handed the Holy Family Society their first defeat of the season, trouncing them to the tune of 12 to 3.

The game turned out a neat affair for seven innings, but in the eighth the slugging Motorists cut loose and sent out a barrage of hits for a total of five runs, making the score top-heavy in their favor.

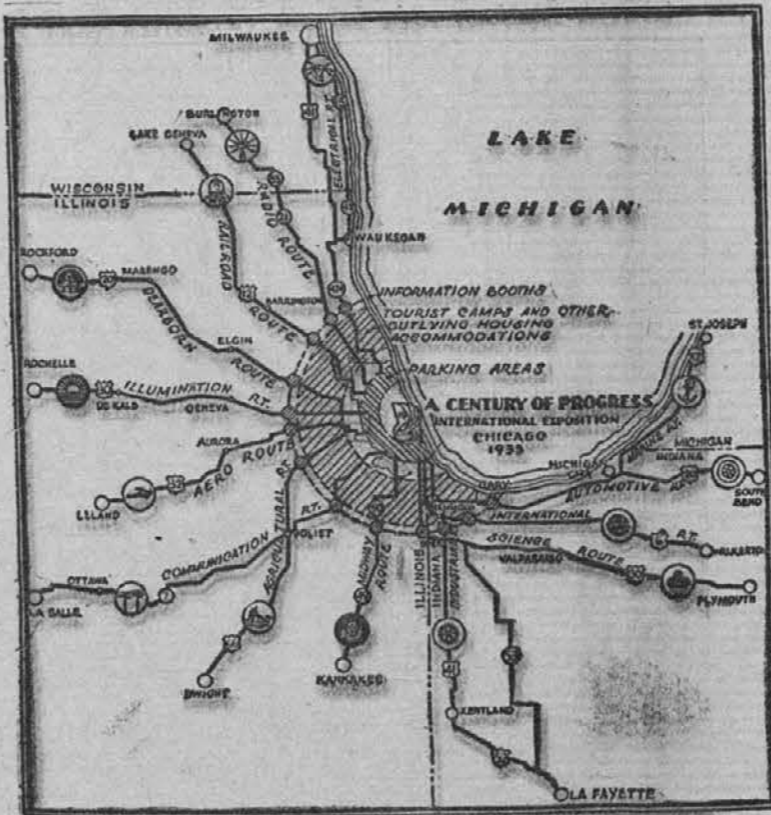
"Connie" White held the Society batters to five measly hits and also put on a batting attack, sending the ball out four times in five trips to the plate.

Next Sunday afternoon, the Society team will make a trip to Troy, where they will take on the Troy A. C.'s. Being that the Athletics are sponsoring a Grand Opening a big crowd is expected to make the trip with the team. The game will get under way at 3 o'clock.

Box Score:

Holy Family Society:			
AB	R	H	
M. Senffner, ss	3	0	0
B. Senffner, cf	4	1	1
Scufe, c	3	1	1
Laken, 2b	3	0	1
Likovic, rf-p	4	0	0
Gnjidovec, lf	4	0	0
J. Senffner, 1b	3	0	0
Gregory, 3b	4	0	1
S. Senffner, p	3	1	1
Subar, rf	1	0	0
Totals	32	3	5

CESTE DO SVETOVNE RAZSTAVE

Avtomobilisti, ki bodo prišlo s svojimi avtomobili obiskati svetovno razstavo v Chicagi, imajo na razpolago 14 glavnih cest, po katerih lahko udobno prispejejo v mesto.

Timm Motors

AB	R	H	
Gewehr, ss	5	1	3
Martin, 2b	5	1	1
Loebaka, rf	5	2	3
Seyfert, lf	4	1	1
Koerner, cf	4	1	1
Swanson, 1b	4	1	1
Carlson, 3b	5	2	2
Bennett, c	5	1	1
White, p	5	2	4
Totals	42	12	17

Score by innings:

T. M. 003 000 153-12
H.F.S. 200 000 100-3
Two base hits - Gewehr, Loebaka, Koerner, Carlson. Sacrifices - B. Senffner, Koerner. Stolen bases - Scufe, J. Senffner, Loebaka, Koerner. Double plays - M. Senffner to J. Senffner, M. Senffner to Laken to J. Senffner, Koerner to Carlson. Bases on balls - Off S. Senffner, 1; Likovic, 1; White, 4. Struck out - By S. Senffner, 2; Likovic, 2; White, 6. Hits - Off S. Senffner, 14 in 7-2; Likovic, 3 in 1-1. Losing pitcher - S. Senffner. Umpires - Spinski and Kren. Time of game - 2:09.

Publicity Man.

ST. JOHN'S DSD. NO. 13 Chicago, Ill.

Last Sunday, May 28, the St. John's Jays played the St. Stephen's Boosters and were defeated by a score of 15-7. The disastrous errors once again proved their vitality by allowing the Boosters to get the majority of their runs in the unearned field. Dan Vucko, Jay hurler, was the victim of a ten-hit barrage and of ten misplays by his teammates. "Chuck" Zupancic hurled for the Boosters a part of the game, but after he fell victim to a volley of hits he was relieved by John Sluga who went in with the score of 7-5 in his favor and with the tying runs on base; therefore Sluga is the winning pitcher.

One can see that many of the Boosters' runs are unearned as they did not out-hit the Jays very much. The Boosters got ten hits while the Jays got nine. The notables of the game were Geo. Lah, Jay fielder, who drove in the tying runs in the fifth, "Hafey" Nahtigal and Joe Osterman, Boosters, peeled a homer apiece. Osterman now leads the League with two homers.

Box Score:

St. Stephen Boosters			
AB	R	H	
Muha, ss	6	1	0
Retel, lf	6	2	3
Kure, 2b	5	1	0
Kaiser, 3b	4	2	0
Osterman, 1b	3	1	2
Horvat, rf	5	0	0
Nahtigal, cf	4	2	1
Terselich, c	5	3	3
Zupancic, p	1	1	1
*Sluga, p	3	2	0
Totals	39	15	10

* Relieved in 5th.
St. John Jays

AB	R	H	
M. Kolenko, 3b	4	1	1

are asked to come out and root for the team. Don't fail to come. Come one, come all.

Chi Scribbler.

SIROM JUGOSLAVIJE

Nesreča

Pri dvigalu za vodo v novem solskem posloppju se je ponesrečila hčerka solskega ravnatelja Sovreta v Škofji Loki, ko ji je dvigalo zmečkalo in polomilo prste na roki.

Tako si pomagajo

Neka gospodinja v Mariboru je na trgu kupila lep kos masla. Ko ga je potem doma dala v ponev in postavila na peč, se je maslo izpremenilo v sivkasto, po loju smrdečo tvarino.

Mizarska razstava v Škofji Loki

Mizarske trvdke in drugi gorenjski mizarji so priredili v Škofji Loki prav lepo mizarsko razstavo, katero je že prvi dan obiskalo nad 700 ljudi. Sklepajo se tudi nakupi mizarskih izdelkov in to bo mizarskim delavcem v veliko pomoč.

Za silo je i zica dobra

Iz Maribora poročajo, da so nedavno našli obesenega vpokojenega železniškega vlakovodjo Antona Blatnika. Visel je na žici električnega likalnika. Dasi so ga takoj sneli, ko so ga dobili, vendar so se vsi poskuški, ga zopet obuditi k življenju, izjalovili. Obupal je nad pezo življenja. Vlak mu je namreč na postaji Dravograd odrezal nogo in zato je bil vpokojen. Ob mali pokojnini je stradal z družino vred.

Če pes teče

Kaj vse napravi stekel pes, vidimo iz tega poročila. Letal je ves divji po vasi, skočil skozi okno v hlev nekega posestnika in tam ogrizel 12 krav in volov, dve kobilici, eno zrebe in sedem ovac. Vse živali so morali takoj pobiti.

Zagonetna smrt

Nezavestnega so našli ljudje nekega jutra 28letnega Fr. Rusa, kočarjevega sina iz Sp. Brega pri Ptujju. Spravili so ga takoj v bolnico, kjer pa je kmalu izdihnil, ne da bi se zavedel. Imel je polomljenih več reber in radi tega se vrše preiskave, če morda ni bil od koga napaden.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Naznanilo in zahvala.

Z žalostnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je Bog poklical s tega sveta našo ljubljeno mamico,

Marijo Šušterich

Dne 13. maja ob 7:30 so mirno v Gospodu zasnpali, previdni s sv. zakramenti, v starosti 85 let. Ležali so na mirtinskem odru pri svoji hčeri, pri Mrs. Michael Sterk, na Gilbertu. Pokopani so bili 15. maja po katoliških obredih z veliko sveto mašo, s tremi duhovniki.

Najlepša hvala vsem č. duhovnikom in tistim, kateri ste darovali za svete maše, kakor tudi tistim, ki ste darovali cvetic. Enako vsem, ki ste prišli molit k pokojnici, ko je ležala v rakvi za blagot nje duše. Hvala vsem, ki ste dali brezplačno avtomobile na razpolago. Še enkrat najlepša hvala vsem skupaj.

Pokojna mati so prišli iz starega kraja leta 1921 na Eyeleth, Minnesota, k svoji hčeri, Mrs. Joseph Sterentz; doma so bili iz vasi Predgrad št. 63, fara Stari trg ob Kolpi. Tukaj zapuščajo nas 3 zalujoče hčere in 2 sina, George v New York, Rudolph v Gilbert, Minnesota, ena hčer omožena Ana Sterbenz, Katarina, omožena Sterk, Margaret, omožena Richards in 17 vnukov. Lahka naj jim bo tuja gruda. Naj v miru počivajo na gilbertskem pokopališču.

Oj, zvonovi, le zvonite, svet da tužno vest izve: dragi ženi, naši mami več ne bije zdaj sice.

Grobar tamkaj je izkopal tiho, hladno jamico, kamor naš zaklad najdražji so zagrebili - mamico.

Zalujoči ostali: RUDOLPH in GEORGE, sinova; KATARINA, ANNE, MARGARET, hčere, in 17 vnukov. Gilbert, Minn., 25. maja 1933.

Nesreča

V Spodnjih Kosezah pri Kamniku je 10 letni hišarjev sin Ignacij Kos tako nesrečno padel na cesti, da so ga morali oddati v bolnico.

Če se stari in miadi ne razumejo

Pred mariborskim sodiščem je bil obsojen na dve leti zapora 59 letni prevzičkar Jernej Fideršek iz Popovcev. S sinom, pri katerem sta s ženo živela na prevzičku, sta se sprla radi nekega dela in je sin razburjen navalil nad očeta. Oče se je branil in pri tem zadela sina Jakoba z ostrim koncem ogrebače v oko, da je ostrina konica sinu predrila v možgane in je na posledicah umrl.

Hče: je zamenjal za kozo

Občinski stražniki v Peči, so dobili ukaz, da poiščejo deklico Šučurijo Sabanovo, radi še ne plačanih bolniških stroškov. Dolgo so jo iskali, naposled so jo našli v neki neporazpadli koči poleg 70 letnega občinskega konjača cigana Mustafe Sabana. Pri zaslišanju je deklica izpovedala, da jo je staremu ciganu prodal njen lastni oče za eno kozo in 200 Din. Tako je Šučurija postala žena starega cigana.

Smrtna kosa

V Dobropoljah je umrla Marija Kralj, mati slovenskih umetnikov bratov Kraljev v starosti 63 let. - V Rošpohu pri Mariboru je umrl Ivan Pukl, posestnik star 65 let. - V Kraplju pri Ljutomeru je umrla Cecilija Samec, roj. Mursava. - V Dolnji Počehovi je umrla Marija Verlič, zasebnica stara 63 let.

Gorelo je

Štefanu Toplaku v Vurbergu je zgorelo gospodarsko posloppje, v katerem je bilo veliko sena in slame. Škode je do 50.000 Din.

Napad

V St. Lenartu nad Laškim je bil od neznanega moškega napaden 27 letni dninar Martin Deželak, ki je oblezal nevarno ranjan, da so ga morali spraviti v bolnico.

NA PRODAJ

imam dve krasni farmi. Ena obsega 10 akrov dobre zemlje z malo hišo. Samo \$550.00 v gotovini. - Druga obsega 80 akrov zemlje, hiša s 4 sobami, hlev in druga poslopja. Okrajna cesta. Cena \$1800.00. Lahke obroke. Blizu South Haven, Mich. Za pojasnila pišite na Geo. B. Dalrymple, Lacota, Mich.

ROJAKI SLOVENCI!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh nasebnih državah Illinois. Cene zmerne, delo jamčno, postrežba solidna. Se priporočam!

Joseph Slapničar

SLOVENSKI KAMNOSEK
1013 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 1389-R

FRANK E. PALACZ
Predsednik
Res. telefon Rockwell 4882

UTRINKI

Srečen je tisti clovek, kateriga okus je enak z okusom njegova kuharice.

Pravijo, da kadar se fant naleze ženitovanjske vročice, da se jo naleze od kakega dekleta.

Optimizem je, kdor je v najslabšem položaju hvaležen, da ni še slabše.

Vsi ljudje so za reformo, dokler se kaka zadeva ne tiče lastnega žepa.

Moški opit z ljubeznijo daje; ženska v takim položaju odpušča.

Prva potreba židovskega trgovca je, da se zna smehljati.

Zenska s lepimi zobmi se vsaki stvari rada smeje, da pokáže, da ima lepe zobe.

"Am, Slovenec" stane dnevno samo 1c. in pol; to svotico lahko utaknete kamor hočete, se vam poznalo ne bo nič; poznalo pa se bo vaši hiši, če bo brez katoliškega časopisa.

Ponižnost je lepa čednost, ki jo vsi občudujemo pri drugih.

Zahrbtnost vsi zaničujejo, toda zopet le samo pri drugih.

Oni, ki postanejo na hitro prijatelji, niso zanesljivi prijatelji.

DR. J. E. URSICH
ZDRAVNIK IN KIRURG
2000 West 22nd Street,
CHICAGO, ILL.
Uradne ure: 1-3 popoldne in 7-8 zvečer izveniš ob sredah.
Uradni telefon: Canal 4918
Residenčni telefon: La Grange 3966
PO DNEVI NA RAZPOLAGO
CELI DAN V URADU.

HAYES DENTAL OFFICE
Obstoja 30 let
CENE ZMERNE
Brezplačna preiskava
326 S. STATE ST.
Preko ulice od Davis Store na 2. nadstropju.

V JUGOSLAVIJO
Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
Ile De France
17. junija, 7. julija
CHAMPLAIN
24. junija, 15. julija
PARIS
10. junija, 1. jul., 11. avg.
Nizke vozne cene v vse dele Jugoslavije
Za pojasnila in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente
French Line
306 N. Michigan Ave.
Chicago, Ill.

A. Glavach & Co. Inc.
SLOVENSKI POGREBNIŠKI ZAVOD
Automobili za vse slučaje, kot krste, poroke, pogrebe ter vse druge slučaje. Odprto noč in dan. Kadarkoli rabite našo postrežbo nas samo pokličite.
Uradni telefon: 1916 West 22nd Street, CHICAGO, ILL.
Canal 1267 in 5889

Bled in Briksen

Josip Lavtičar.

ZGODOVINSKA POVEST IZ 17. STOLETJA.

Določeni dan se je Hren ob 8. zjutraj odpeljal iz Ljubljane. Namenjen je bil, da ostane nekaj časa pri arhidijakonu Kušmanu v Kranju. Mestni župnik in arhidijakon Blaž Kušman (Cusmanus) je bil precej iznenaden zaradi škofovega prihoda, še bolj pa vesel, da je ostal Hren par ur v kranjskem župnišču. Saj sta se s škofom poznala že več let, ker je Hren Kušmana 1. novembra 1620 vpeljal kot župnika v kranjsko mestno cerkev.

Po obedu je škof nadaljeval vožnjo proti Bledu, kamor je došel 17. avgusta točno ob petih popoldne. Welsberg je skazoval visokemu gostu vso mogočo pozornost. Ako bi bil kdo primerjal oba cerkvena dostojanstvenika, bi bil videl velik razloček med njima. Welsberg je začel pri škofovskem poklicu in v vsi moči krepkih let, Hren pa utrjen radi starosti, še bolj pa radi obilnega trpljenja, ki mu je bilo usojeno v dolgem višjepastirskem delovanju. Se mu je žarelo oko in še mu je bil neskaljen veliki duh in tudi sloka postava mu je bila vzravnana pokoncu kakor v letih mladosti, toda brada je bila prepletena s sivimi nitmi in prav tako so se poznali že beli sledovi v kratkih, lično zasukanih brkah pod nosom.

Drugi dan sta šla kanonik dr. Eder in tajnik Kolb maševati v jezersko cerkev, škofa pa sta opravila jutranjo daritev v kapeli sv. Ingenuina in Albuina na gradu.

Cetudi se ta dva svetnika skupaj imenujeta, nista bila ne brata po krvi, ne tovariša po letih. Enaka sta si bila le po svetem življenju in po tem, da sta bila oba prednika briksenskih škofov.

Ingenuin je vladal škofijo ob času papeža Gregorija Velikega in umrl leta 605. Albuin je nosil višjepastirsko palico mnogo pozneje. Bil je iz roduvine koroških mejnih grofov in živel ob času rimsko-nemškega cesarja Henrika II. Svetega. Ko je bil poprej sedež škofije na višini Saben, ga je Albuin prestavil v Briksen, kjer je še zdaj. Umrl je Albuin okrog leta 1004., torej prav ob istem času, ko je podaril cesar Henrik II. posestava v blejski okolici briksenski škofiji. Prepis te važne podaritve je hranjen v blejskem župniškem arhivu. Cesar Henrik je določil v podarilnem pismu, naj daje Albuin desetino blejskih dohodkov svojim kanonikom, po Albuinovi smrti pa naj pripadeta dve tretjini škofom, ena tretjina pa kanonikom. Od tega časa je bila zgodovina Bleda v vedni zvezi z Briksnom. Že takrat je stalo v blejskem okraju več cerkva, gradov in drugih poslopj. Vse te zgradbe so prišle v last briksenski škofiji. Cesar Henrik je zase obdržal samo grad, pa je tudi tega pozneje podaril Albuinovi naslednikom.

Po zajutruku sta se Hren in Welsberg sprehajala pod grajskim zidovjem in govorila o marsičem. Bil je navzoč tudi kanonik dr. Eder kot pooblaščenec briksenskega stolnega kapitlja. Končno je prišla na vrsto glavna točka, ki je zaradi nje obiskal Hren Welsberga. Zadevo je začel Hren z opasko:

"Lepa so Vaša posestva, prečastiti brat moj v Gospodu. Nekaj pa vendar kali naše obojestransko zaupanje, to namreč, da nimamo še določene jurisdikcije, kar se tiče jezerske cerkve. Prišli ste ne samo zato na Bled, da ogledate tukajšnja posestva, temveč tudi s tem namenom, da bi se dosegel medsebojni sporazum glede duhovskih pravic na otoku."

Welsberg: "Da, Prezvzišeni. Koga bi bolj veselilo kakor mene, ako bi šel s to zavestjo do-

mov, da se je zadeva na lep način uredila. Na kakšni podlagi bi obravnavali to vprašanje?"

Hren: "Ni treba druge podlage nego dobre volje. Znano je Vaši Presvetlosti, da je cesar Friderik IV. v navzočnosti kardinala Nikolaja iz Kuze in drugih veljakov podpisal dne 6. decembra 1461 v Gradu listino, s katero je ustanovil ljubljansko škofijo."

Welsberg: "Kajpada mi je znano. Saj je bil kardinal Nikolaj iz Kuze takrat briksenski škof. In prav zato je bil priča te listine, ker se je dotikala posestev briksenskih škofov v blejskem okraju."

Hren: "Tako po ti ustanovitvi, ki jo je potrdil papež Pij II. 6. septembra 1462, se je začel dolgotrajni prepir zaradi duhovske oblasti nad cerkvijo Matere božje na otoku in zaradi vprašanja, kdo sme nastavljanje jezerskega prošta."

Hren: "Priznavam brez pridržka. Priznavam pa tudi, da si je lastil te pravice še pred letom 1461. oglejski oćak, pod čigar oblast so spadale vse dežele južno od Drave, torej tudi vsa Kranjska."

Welsberg: "Na kakšen način naj bi torej pripadla ljubljanski škofiji duhovska pravica nad jezersko cerkvijo in nad proštijo?"

Hren: "Na čisto lahek način. Rekel sem že poprej, da je treba samo nekaj dobre volje. Ali ni že to velika težava, da mora briksenski škofija iz take daljave skrbeti za cerkev na otoku in za nastavljanje sposobnega duhovnika jezerske cerkve?"

Welsberg: "To težavo so pripoznali vsi moji predniki in premišljevali, kako bi bili rešeni bremena, ki ga morajo nositi v ti stvari. Prosim Vas, Prezvzišeni, modrega sveta."

Hren: "Cerkev Matere božje naj pripade kot blejska podružnica ljubljanski škofiji. — Gotovo bo bolje oskrbovana, kakor je bila do zdaj. Prav tako naj prošta na jezeru nastavlja ljubljanski škof, ker on najbolj pozna svojo duhovščino. Jezerski duhovnik mora biti izgleden mož in znati naš kranjski jezik, ker bi sicer ne mogel izvrševati dolžnosti dušnega pastirja."

Welsberg: "Ne oporekam Vašim razom. Vprašanje je samo, kakšno odškodovanje bi dobila briksenski škofija za to koncesijo in kdo bi skrbel za proštove dohodke?"

Hren: "Vi nam odstopite otok in kar je na njem brezplačno, mi pa bomo skrbeli za vse drugo. Vsaka stranka naj sprejme nekaj žrtev, potem smo najboljši prijatelji."

Welsberg: "Lepa hvala, Prezvzišeni, za Vaše pojasnilo. Sklepati o tem pa danes še ni mogoče, ker je stvar važnega pomena. Odložimo jo za poznejši čas."

Cerkvena kneza sta zaključila brezuspešni razgovor in se pomenkovala o drugih rečeh.

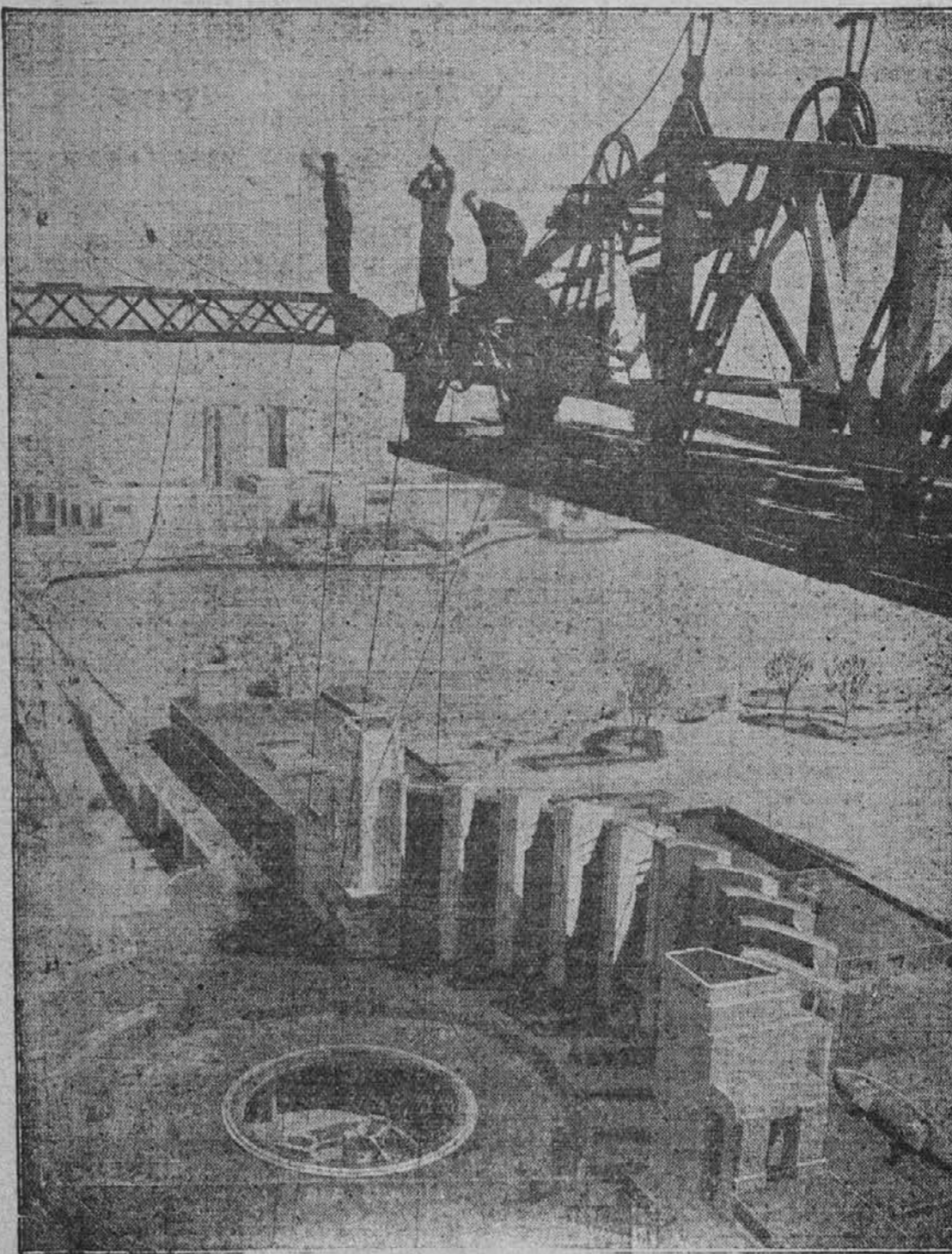
Opoldne so imeli gospodje mnogo zabave, ker je povabil Welsberg večje število gostov k svoji mizi. Škof Hren je spoznal ob tej priliki tudi zvezdoslova Finka, o katerem je povpraševal že takrat, ko je bil Welsberg pri njem v Ljubljani.

"Vi ogledujete nebesa," je rekel Hren Finku. "Krasna veda, ki zasleduje čuda božjega stvarstva."

"In povzdiguje človeka v višave ter ga približuje Bogu," je odvrnil Fink na škofovo opombo.

"Čenim vas, da ste si izbrali to znanost za svoj življenjski poklic," je blagroval vladika zvezdoslova. "Kajne: Creatura clamat Creatorem" (Stvar vpilje, da je Stvarnik).

ŽIČNA ŽELEZNICA, KI SE VSPENJA NAD PROSTORI RAZSTAVE

Slika pokazuje del žične železnice, po kateri se bodo vozili približno /kakih 36 nadstropij visoko nad prostori svetovne razstave v Chicagi. Iz železniških gondol se vidi ves razstavni prostor na zelo zanimiv način. Spodaj pod železnico je videti na sliki dvorano znanosti.

OKLOPNA SMRT

Stroji za ubijanje postajajo čedalje večji, čedalje popolnejši, čedalje smrtonosnejši.

Razoročitelna konferenca, kongresi proti vojni, pakti o nenapadanju itd. — v njih znamenju se odigrava sedanja svetovna politika. In vendar ni bila morda še nikoli po letu 1914 nevarnost novega, še večjega in še okrutnejšega mednarodnega pora tako blizu in tako grozeča kakor v zadnjem času. Japonska mandra Kitajsko, Paragvaj se bjeze v Bolivijo, v Južni Ameriki in na Daljnem vzhodu teče že meseci in meseci kri. Zato ho zanimivo, če malo pogledamo, kakšni so prav za prav moderni stroji, s katerimi bi se danes ta dan vojske borile.

Bodoča vojna ne bi bila toliko pozicijska vojna in vojna v strelskih jarkih, kakor je bila svetovna vojna. Sicer bi tudi zdaj imeli fronte, toda s tanki, ki so postali neverjetno okretni in nagli, ne bi bilo nič težkega predreti cele odseke fronte in zajeti sovražnike, iz zraka bi pa orjaška letala obsipala industrijska mesta z vžigalnimi bombami in strupenimi plini.

Neverjetno, kako je iznajdljivi človeški duh izpopolnil moriško orodje! Med "tanketom", ki tehta kaki 2 tona in ima prostora za enega ali dva moža posadke, in orjaškim tankom, težkim osemdeset ton, je cela vrsta vmesnih stopenj mehanizirane ga naglega napada. Tak veliki tank ima v svojem trebuhu prostora za kakih petnajst mož posadke, več topov in še za celo vrsto strojnic. Ker je tako težak, ne bi mogel čez mostove, saj bi se z malimi izjemami skoraj vsi podrli pod njegovo težo. Toda to ni za moderen tank nikaka ovira: saj brede tudi po vodi in jo celo prepiava.

Tudi hitrost tankov se je po svetovni vojni zelo povečala. Te pošasti vam po ravni cesti drve ne došči počasneje kakor osebni avtomobil.

Toda vojna tehnika se ni zadovoljila samo s kopnimi tanki; napravili so že celo pravcate zračne tanke s propelerji in krilii. Ti tanki sicer ne lete, lahko se pa nekaj metrov dvignejo v zrak, da preskočijo drugače ne-

prehodni teren. S takšnimi tanki mislijo strategji presenetiti in pregaziti sovražne topovske baterije, še preden bi utegnile priti do streljanja.

Drugo strašno orožje moderne vojne so letala, ki so se v zadnjih letih tako izpopolnila in postala tako velika, da lahko vzdignejo v zrak svojih 40.000 kil! To se pravi, da je ni več stvari, ki se v bodoči vojni ne bi dala prenesti po zraku: od delki vojakov, topovi, da, celo tanki, pred vsem pa — bombe in granate!

Razen tega se v zadnjem času piše še o drugih, strahotnejših letalih: o bombnih letalih brez posadke, ki se dajo voditi in pilotirati brezžično. Koliko je v teh vesteh resnice, je težko presoditi, a nekaj je bo-

že. Tako letalo — če te vesti le preveč ne pretiravajo — se lahko z več tonami razstreliva dvignejo v zrak več sto in sto kilometrov daleč od nevidnega pilota, ki jih vodi. Hitrost in smer jim uravnava inženjer, ki lepo sedi med štirimi stenami v svojem laboratoriju. Kadar se mu bo zazdelo, bo pa lepo mirno pritisnil na gumb in v drobeču sekunde bo zletelo v zrak moderno velemesto z več milijoni ljudi.

Še pred kratkim bi se takim vestem smejali. Danes je pa v tehniki menda res že vse mogoče.

VRLINE KAT. USMILJENKE

V Buenos Airesu so brezbožni člani socialistične stranke vložili v občinskem svetu protest proti nameščanju katoliških usmiljenih sester v mestnih bolnišnicah. Svojo zahtevo so podprli s trditvijo, da je naloga sester samo ta, da izpreobračajo ljudi v kristjane. Zanimivo je, da so vsi zdravniki in vse osebje v bolnišnici protestirali proti socialistični zahtevi in se izrekli za katoliške sestre. Protestu zdravnikov so se pridružili znamenite osebnosti, kakor n. pr. predsednik zdravniške zveze, predsednik ameriškega zdravstvenega urada in dr. Rajmondi, ugleden član ameriške zdravniške akademije. Ta je posebno pohvalil sestre, češ da se odlikujejo po izredni izobrazbi, dobrem sreju, po gorečnosti, po smislu za red in potrpljenju z bolniki. Ravnatelj ene največjih bolnišnic je v svojem protestu dostavil tole pripombo: "Clemenceau, ta največji liberalce v zadnjih letih, je želel, da bi bila v zadnjih urah pri njem katoliška sestra, češ da hoče imeti pri svoji smrtni postelji angela v človeški podobi."

BELI DIVJAK

V Aarhusu na Danskem je stajal nek fant s svojim tovaršem, da bo pojedel živega petelina. Tovariš, ki ni verjel, da bi se moglo kaj takega zgoditi, je radoveden čakal, kaj pride. Fant je ujel žival, povezal petelina z motvozom, vzel v roke vilice in nož ter rezal petelina pri živem telesu in nosil kos za kosom v usta. Tovariš, ki ni pričakoval takšne neusmiljenosti, je šel na policijo in ogradil suroveža, ki je oba zaprla.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Vabilo k igri

"PRISEGAM"

katero priredi

Društvo Marije Pomagaj šte. 174, K.S.K.J.

V WILLARD-U, WIS.

v nedeljo, 4. junija 1933

Začetek točno ob 7:30 zvečer.

VSTOPNINA: ODRASLIM 25c. ZA OTROKE 15c.

PROGRAM:

KRATEK NAGOVOR — Mr. Ludvik Perushek.
LOVEC — poje in spremlja s tamburico Mrs. Angeline Ruzich.
SLAVEC — pojeta Miss Mary Lesar in Mary Gosar.
LAMP LIGHTNING time in the Valley, pojeti s spremljevanjem tamburice in kitare Mrs. Angelina Ruzich in Mayme Lukas.

OSEBE:

GOSPA JEREB, vdova Mrs. Helena Pekolj
MARICA, njena varovanka Miss Mary Gosar
GOSPA LJUDMILA, bogata gospa Mrs. Jennie Artach
ZVEZDOSLAVA, samsko dekle Mrs. Annie Rovtar Happy
ŠPELICA, služkinja ga. Jerbove Mrs. Ang. Ruzich
KLARANA, služkinja ga. Ljudmile Miss Frances Gosar
KLARA, nora beračica Mrs. Justina Volarich
IVANKA, tajnica kuharskega odseka Miss Mary Lesar
DEKLETA, Mayme Lukas, Zofija Gosar, Mary Rakovec, Elenora Debevc, Zora Ruzich, Mary Lamovec.
Ludvik Perushek, igrovodja.

K obilni udeležbi vabi DRUŠTVENI ODBOR.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

DR. JOHN J. ZAVERTNIK

PHYSICIAN & SURGEON

OFFICE HOURS AT

3724 West 26th Street

1:30—3:30—6:30—8:30 Daily

Tel. Crawford 2212

at 1858 West 22nd Street

4:00—6:00 p. m. Daily

Tel. Roosevelt 1695

Wednesday & Sunday by appointment only.

Residence Tel.: Crawford 8440

If no answer—Call Rockwell 9200

Tel. v uradu Na domu

Roosevelt 1695-1696 Rockwell 2816

DR. ANDREW FURLAN

— ZOBOZDRAVNIK —

1858 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Uradne ure: 9-12 dop., 1-5 pop., in 6-8 zvečer, v četrtek in petek: v sredo samo dopoldne.

WAUKESGANSKI URAD JE

na 424 — 10th Street

Tel. Ontario 7213

Ordinira v ponedeljek, torek in soboto.

LEADING PRESCRIPTION DRUGGISTS

FINGL BROS.

E. G. FINGL, R. Ph. G. A. W. FINGL, R. Ph. G.

— Two Stores —

1858 West 22nd Street

1758 West 21st Street

Phone Roosevelt 1695

Phone Canal 3339

CHICAGO, ILLINOIS

Phones: 2575 in 2743

ANTON NEMANICH & SON

PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU

IN AMERIKI.

Ustanovljen l. 1895.

Na razpolago noč in dan. Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — Cene zmerne.

1002 N. Chicago Street,

Joliet, Illinois